lektorský sbor 50. ročníku šrámkova písku udělil tato doporučení a nominace na celostátní mezidruhovou přehlídku amatérského divadla jiráskův hronov:

nominace
geisslers hofcomoedianten kuks / ambrosia

doporučená představení
divadlo kámen / asi ani zahrada
divadlo dno a šavgoč / hospodin aneb kdopak by se boha bar

představení byla hodnocena ve veřejných diskuzích s lektorským týmem ve složení
alena zemančíková, jan císař, jiří adámek, vladimír hulec a ján šimko

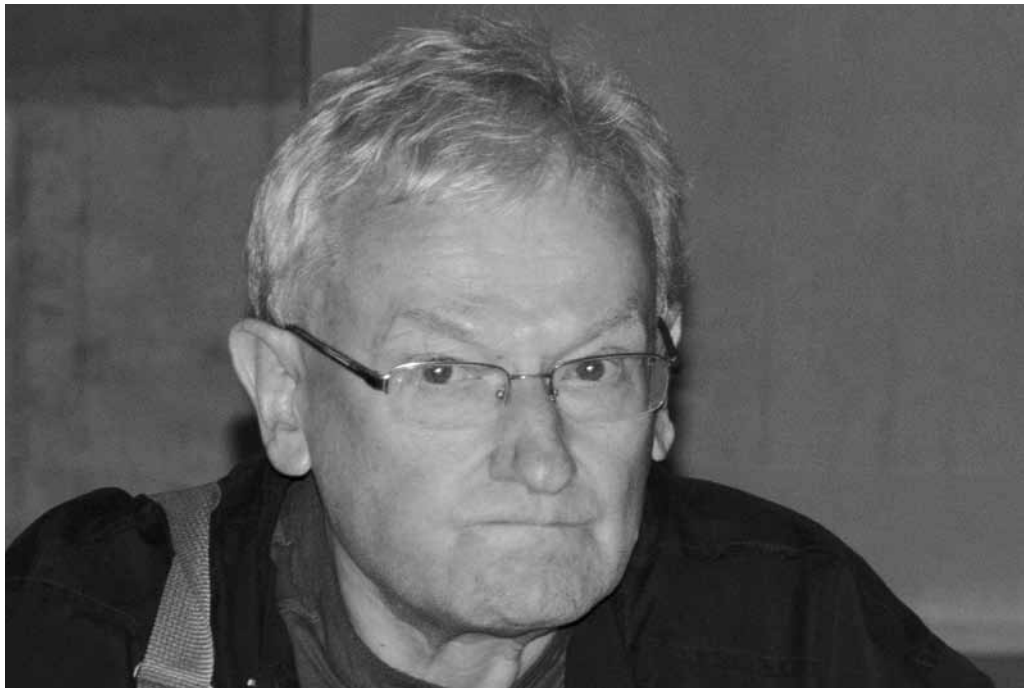

redakce / david slížek, jakub hulák, radek pokorný
grafická úprava / radek pokorný
foto / pavla zimmermannová
vydává centrum kultury písek a nipos-artama praha

4 / SEK

50. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA
EXPERIMENTUJÍCÍHO DIVADLA
ŠRÁMKŮV PÍSEK 2011

rituál jeleního muže / otec čísel

odposlechnuto / **hulec** / představení nemělo tak spontánní ohlasy jako na přehlídce v turnově / **adámek** / představení mě bavilo, mělo podivnou náladu, zajímavě, mysticky, v něm plynul čas / občas, na mě příliš brzy, přicházela slova, která věci ilustrují a konkrétně pojmenovávají / **zemančíková** / na výstavách dnes často místo obrazů vídáme videa / představení se od výstavy liší jen tím, že se hraje tady a teď, od začátku do konce, jinak vlastně ničím / je tak adivadelní, že je spíš výtvarným počinem / **šimko** / amatérům chybí technické vybavení na to, aby se podobný tvar stal divadelnější / tento pokus je vyrobený jakoby na koleně, a já jsem za něj velmi rád / **císař** / je to ještě divadlo? připomenu mcluhana: medium is message / představení není čistým výtvarnem, ani divadlem / neříkám, že to odmítám, jen nevím, jaká kritéria nasadit, abych to mohl hodnotit

jak to vidí vzorek lidí / **radvan pácl** / mám z toho dobrý zážitek / milé setkání s dovedností / **rené vápeník** / do nějaké doby zajímavý způsob vyprávění / osahávání technologické mapy / ovšem posbírat vše vyprávěné a poskládat se mi nepodařilo / **tomáš machek** / se mnou se bohužel tato inscenace zcela minula / nechápu, proč tak výtvarně koncipovaný projekt využívá tak (doslova) ošklivé prostředky / **jan michalík** / líbil se mi netradiční styl projekce i možnost pozorovat, jak je vytvářena / mnoho jedinečných prvků, které výborně fungovaly (např. bouře vytvořená pomocí síťky) / tajemná a napjatá atmosféru, kterou vyvolávala hlavně postava vlka, doplněná skvělou hudbou / nahraný hlas lépe zapadá do příběhu, než kdyby herci mluvili naživo / největším minusem byly dlouhé přestavby

bylo potřeba nějak zpracovat ten partnerský vztah
rozhovor s tvůrci inscenace klárou doubkovou a davidem doubkem

od čeho jste začali? / od nápadu udělat „statické“ divadlo, kde se postavy nehýbou a veškerý pohyb se dodává zvnějšku, nebo od konkrétních dvou figurek, psa a medvěda?
klára / přesně tak, vzešlo to od figurek a od textu, který byl na ně napsaný / chtěla jsem, aby tam ty dvě figurky hrály a tím, že byly moc malé, hledali jsme způsob, jak to vyřešit
david / jsou to sochy a my jsme chtěli, aby zůstaly tím, co jsou

proč právě vlk a medvěd? / jsou to nějaké sošky, ke kterým máte osobní vztah?
klára / jo, mám, jsou po mé babičce, měla jsem je na půdě, pak jsem si je dala na stůl, a když jsem přemýšlela, co uděláme za představení, tak na mě dlouho koukaly, i na ten bílý papír, až mě napadlo…
david / bylo na první pohled jasné, že jsou to partneři, a ten partnerský vztah bylo potřeba nějak zpracovat

text byl dopředu napsaný, místy přitom působí improvizovaně / možná ten dojem způsobují i časté prodlevy mezi replikami…
david / jde o to, jakým způsobem s tím zacházím / prodlevy jsou většinou záměrné / je to o tom partnerství – dva kamarádi spolu mluví a buď si rozumějí bez mluvení, nebo můžou mluvit, a stejně si nerozumějí…

zaujala mě právě i práce s časem, už v programové brožuře avizujete, že jde o příběh, který nespěchá / nebojíte se, že to bude pro diváky moc dlouhé?
david / na diváky myslíme, ale jde vždycky o to, jak se to představení vyvede, jak si s diváky „sedne“ / ta mlčenlivost k tomu prostě patří
klára / museli jsme se kvůli tomu při zkoušení vytrénovat v pomalém pohybu
david / je to dané i kamerou, která nesnáší prudký pohyb / líbil se nám obraz, který i když je statický, pořád se trochu přelévá / je to permanentní animace statického prostoru

hudba vzniká v nějaké míře přímo na scéně?
david / něco je připravené předem, ale já do toho zasahuju a některé věci přímo hraju
klára / i jednotlivé repliky psa a medvěda pouští david od pultu
david / není to tak, že by jela jedna nahrávka / reaguju na obraz a podle toho ovládám délku prodlev / je to živá záležitost

plánujete něco dalšího v tomto směru?
david / to zatím nevíme / co bude dál, to se uvidí / vůbec nemusíme používat podobný vyjadřovací jazyk / nám šlo opravdu jen o to, vyřešit příběh těch dvou postaviček

-aku-

jdi si kam chceš, stejně zůstaneš na místě

láhor/soundsystem / budu jen když zaplatíš

odposlechnuto / **šimko** / u láhoru vždycky základní situace vyjde lépe nebo hůře / tentokrát vyšla skvěle / soubor rozehrál několik výborných témat / líbil se mi pochybující farář / bylo to dobré a vtipné láhorovské představení / líbilo by se mi vědět, jak ten falešný křest změnil vesnické prostředí / **zemančíková** / láhor si důsledně, kus od kusu, utahuje z morálních kýčů / **hulec** / z dnešního představení jsem nebyl tolik nadšen / z nastavené situace se soubor nedokázal dostat dál do charakteru postav / chvílemi jsem měl pocit, že soubor používá děti jen jako „prázdný předmět“ / **císař** / s improvizaci láhoru mám vždycky trochu problém, s jistým vztahem mezi záměrností a nezáměrností / dnes se mi líbilo, že se nakonec propadla do pekel

jak to vidí vzorek lidí / **radvan pácl** / ty křtiny / ta rodinná setkání / ovšem jako by ve svobodném projevu něco scházelo / **rené vápeník** / celkem slušně uspořádané představení / postupným zráním je šance dojít k jasným mizanscénám / držím palce / **tomáš machek** / sebeočistná moralitka s mnoha paradivadelními prvky, které ale tuto inscenaci účelně rozvíjejí v atraktivní divácký zážitek / ale delší už by to být nemohlo

doufám, že jednou budeme hrát důchodce
rozhovor s petrem markem ze souboru láhor soundsystém

co bylo dřív - nápad, že zahrajete hru o křtinách, nebo jste zjistili, že máte v souboru spoustu dětí, takže zahrajete něco s dětmi?
nikdy si nevybírám herce pro role, které by mě zajímaly, ale pro lidi, kteří mě zajímají, vymýšlím role / takže když se u nás v souboru v průběhu dvou let narodily tři nebo čtyři děti, přemýšleli jsme, jak to udělat, abychom si vůbec mohli zahrát / vymysleli jsme, že budeme hrát o křtinách, a najednou se na to začala nabalovat témata, která nás zajímala

představení končilo pekelnou scénou s propadlem / tento konec máte v inscenaci pokaždé, nebo jste jen využili technické možnosti zdejšího sálu?
ne, v téhle hře se jde do pekla za každou cenu / dnes jsme hráli teprve podruhé a vždycky vyžadujeme propadlo, takže jsme speciálně volili sál, ve kterém se to dá udělat

při představení na pevnou kostru navěšujete improvizace / kolik nového dnešní představení obsahovalo oproti předchozímu uvedení?
všechny formulace jsou vždycky nové, ale problémy jsou stejné / máme boďák, v němž je dvacet jedna bodů, kterých se snažíme držet / na některé občas zapomeneme, na některé nezbude čas, některé se promění, ale vždycky se mění jen text

kromě divadla jste teď natočili také film, o čem je a kdy a kde ho můžeme vidět?
natočili jsme film na námět hry, kterou jsme už v písku jednou předvedli / už původně jsme ji zamýšleli výhradně pro film, ale neměli jsme ji kdy zkoušet, a tak jsme ji zkoušeli na divadle, před lidmi / pak jsme vytvořili filmový scénář, který jsme během čtrnácti dní natočili, a vznikl celovečerní film, který snad půjde do kin / jmenuje se nic proti ničemu

vaše hry se vyvíjejí s tím, jak se mění vaše životy - od punkerů až k rodičům s dětmi / co bude dál?
jsme v podstatě takové ročníkové, abiturientské divadlo / doufám, že jednou budeme hrát důchodce

-das-

víš jak my to máme a jak to máte vy

divadlo dno a šavgoč / hospodin aneb kdopak by se boha bar

odposlechnuto nebylo nic / diskuze neproběhla

jak to vidí vzorek lidí / **radvan pácl** / dobrý, bodrý / pivní / biblické / lidské / **rené vápeník** / i přes konzervativní dramaturgii vcelku svižná vzpomínka na divadélka 80. let / tak nějak hezky se nám ta **slova** polidštila / že by to bylo všecko dokola? / **tomáš machek** / radostná vrstevnatá teologicko-filosofická hříčka s jednoznačným poselstvím / inscenace má částečně otevřenou strukturu a do značné míry jde o site-specific projekt / příjemné překvapení od předvídatelných tvůrců

ne 13.30 π 40‘

chceme to hrát s duší
rozhovor s jiřím jelínkem z divadla dno

divadlo dno a šavgoč – tři lidi, dva soubory?
v brně jsem chodil do hospody clubwash, zdena a matěj tam pracovali jako číšníci / bavili jsme se o divadle a dohodli se, že tam uděláme divadlo, s pinglama / oni jsou ale i divadelníci, mají své projekty

jsme na přehlídce experimentujícího divadla / to co jsem viděl, jsem si zařadil jako mravoučné písně, tedy klasiku nejklasičtější / proč na přehlídce experimentujícího divadla?
my nic jiného než klasiku neděláme / vybrali si nás a my jsme rádi / my to hrajeme takto a nepřemýšlíme o tom, jestli to je alternativní, experimentující nebo klasické představení

co pro vás znamená alternativní nebo experimentující
nevím / (to neví nikdo, pozn. red.)

může se toto představení odehrávat jinde než v hospodě nebo baru? / hrálo se někdy v jiném prostředí?
hráli jsme to ve stanu, ale stejně jsme si ho museli udělat jako hospodu / my to chceme hrát jenom v hospodě / ta mravoučnost … tady je festivalové publikum – když hrajete v normální hospodě, když na vás někdo pokřikuje ty píčo, je to trošku jinak

v představení počítate s tím, že diváci přistoupí na vaši hru / je to zblízka – stalo se vám, že se představení nepovedlo kvůli divákům?
ono se několikrát nepovedlo díky nám / diváci jsou v hospodě a my jsme ti paraziti, oni jsou tam v pořádku / my se s nima jenom dohodneme anebo nedohodneme / nedohodnutí je někdy hodnotnější než dohodnutí / možná (v uvozovkách) je to ta alternativa – proběhne dialog a někdy může být docela vyhrocený / jeden pán se s námi hádal, jiný přišel na „jeviště“ a nechtěl slézt – že tam musíme mít ježíše, jinak nám dá do držky

bibli jste jako novinku koupili v levných knihách / co bylo dál – vznikl nejdříve text, je to improvizace, nebo výsledný tvar vznikl obehráváním?
obehráváním se představení hodně mění – dnes jsme zahráli potřetí v podobě, která už zůstává / hrajeme to podesáté, při prvním provedení jsme se hodně hádali / vznikalo to tak, že jsem to chtěl dělat s těmito lidmi, ještě chodil petr maška a tereza kratochvílová, mysleli jsme, že to budeme hrát všichni, ale oni z toho pak nějak vyšuměli

-rdk-

ukaž bobra

rozkoš bez rizika / stařeny

odposlechnuto / **hulec** / viděli jsme jinou funkci divadla, než je obvyklá, ale vzpírá se nějakému klasickému hodnocení / **šimko** / zajímavé mi přijde ono setkání s publikem / možná by stálo za to postavit tvar otevřeněji, úplně zrušit opěrné body, nastolit otázky a problémy a pak otevřít diskusi s publikem / ale třeba to není možné, jen tak fabuluji / toto divadlo umožňuje setkání s lidmi, kteří si prošli nějakou špatnou zkušeností, bez toho, že by se divák cítil nepatřičně, jako že má nějaké předsudky

jak to vidí vzorek lidí / **radvan pácl** / taková setkání jsou vždy o tom, co nás spojuje i rozděluje / milé / **rené vápeník** / cenné téma / ušlechtilá motivace / vzácná upřímnost / zlatý prciny!

ne 14.30 kd 50‘

potlesk je droga pro všechny
rozhovor s vedoucí souboru a šéfkou organizace rozkoš bez rizika hanou malinovou

v představení vám dnes chyběly dvě herečky / práce s vašimi klientkami evidentně není jednoduchá
občas se něco podobného stane a je to nepříjemné / naštěstí nešlo o hlavní role, ale asi se s podobným problémem potýká každé sociální divadlo / dlouho jsem si myslela, že divadlo může být určitá substituční droga, ale pak jsem třeba zjistila, že jim to šlo, protože byly na perníku / a pak přešly na heroin, a to už jim to tak nešlo, protože ten hodně utlumuje / ale naštěstí se z toho vylízaly / my nemůžeme hrát ibsena, to opravdu nejde / ale když přijde klientka a řekne i sprostou básničku a bude ji to bavit víc, než když si šňupne a půjde fetovat, v tom je ten význam / je to hodně jiné / pro řadu souborů třeba může být přehlídka dobrodružství - to, že třeba spí někde na galerii, nebo podobně / ale pro mé klientky, které spávaly pod mostem, musím zajistit super ubytování, aby se cítily jako lidi, jako respektované lidské bytosti

jak v téhle souvislosti vnímají děkovačky a potlesk?
potlesk je droga pro všechny / žádný z amatérských souborů by tady nehrál, kdyby nedoufal v úspěch / pro klientky bylo ještě zajímavější, když jsme hráli na konferencích o aids a chodili se na ně dívat lékaři, čili určitá honorace, vzdělané publikum

hlásí se klientky samy, že chtějí hrát divadlo, nebo je musíte přemlouvat?
řada z nich nechce vystoupit z anonymity / je známá věc, že v podstatě u šedesáti procent našich klientek vůbec nikdo neví o tom, co dělají / ani manžel, ani rodina / a najednou mají hrát divadlo? / takže s námi hrají spíš ty, které se už s tím nějak srovnaly

-das-

staříci a stařeny, nejlepší jsou stažený

geisslers hofcomoedianten / ambrosia

odposlechnuto / **adámek** / představení mě zasáhlo v tom, jak fungovalo v mnoha vrstvách najednou / čas mi nediktuje divadlo, ale já trávím čas s divadlem / a všechno úžasně funguje dohromady / **císař** / považuji to za jednu z nejcennějších věcí, které jsem v poslední době viděl / a zajímá mě návrat divadla do kostela / jedna z tezí říká, že divadlo začalo, když opustilo posvátný prostor chrámu / **zemančíková** / představení má tu moc, že mi sáhlo i do svědomí

jak to vidí vzorek lidí / **radvan pácl** / příjemné zakončení / děkuji za... / **rené vápeník** / hodně zajímavá pobídka a vytvoření podmínek k zážitku ze sebe sama

ne 17.30 † 60-120‘

evropské divadlo vlastně v kostele vzniklo
rozhovor s petrem haškem, režisérem souboru geisslers hofcomoedianten

ambrosia se odlišuje od vašich posledních projektů rozčleněním do jednotlivých situací a výstupů situovaných do různých prostorů / co vás k tomu vedlo? / proč jste hru nenechali pohromadě a nepostavili ji na jevišti?
prvopočátkem byl objev této hry petrem polehlou – jde o text edmunda campiona z rudolfinské doby – nejstarší dochovanou jezuitskou hru na našem území / je to velmi náročný text, řada věcí je tam bez znalosti souvislostí pro dnešního diváka nepochopitelná / zvolili jsme si křesťanské téma pokání – proto jsem si říkal, že by bylo dobré, kdyby se to odehrávalo v kostele, kde vlastně evropské divadlo ve středověku vzniklo / byl to typ mansionového divadla, které se hrálo v kostelích na jednotlivých zastaveních – tím jsme se inspirovali / a abychom to přiblížili současným divákům, rozhodli jsme se pro inscenovanou výstavu

našli jste si vztah i k samotnému příběhu svatého ambrože?
to jsme vlastně museli / nejdřív jsem se s tím hodně trápil, text jsem musel číst několikrát, abych mu porozuměl / bavilo mě ale, jak je to napsané, působí to moderně tím, jak se tam prolínají časové roviny / jinak hra vznikla jako rétorické cvičení pro pražské studenty, nakonec ale byla velmi úspěšná, hrála se dokonce při korunovaci rudolfa II., a pro velký úspěch se pro něj hrála ještě jednou – přestože to vlastně útočí proti světské moci

jakou zkušenost zatím máte s uváděním hry?
je hrozně těžké najít lidi, kteří jsou tomu otevření a nechají nás hrát v kostele / získali jsme ale pro tenhle projekt patronaci arcibiskupa dominika duky, což trošku pomáhá

dominik duka to viděl?
ne, neviděl, jen jsme mu o tom vykládali / hodně se o to ale zajímá a říká, že někdy přijede / je hodně otevřený

stalo se vám, že vás do kostela pustili a teprve potom nastal problém?
stalo se nám to při premiéře v žirči / jako bychom probudili historickou nevraživost mezi šporkovým panstvím v kuksu a vedlejším jezuitským klášterem v žirči / asi po třičtvrtěhodině místní kostelník usoudil, že to do kostela nepatří, vypnul světla a ukončil to

-aku-

vhoďte včelku